

ЛІКВІДНІСТЬ

місячний огляд

Травень 2011

У травні скорочення обсягу **грошової маси** на 0,3% (з початку року зростання на 6,5%) до 636,5 млрд. грн. було обумовлено зниженням загального **обсягу депозитів** на 0,4% (з початку року зростання на 8,3%) до 448,4 млрд. грн. та скороченням обсягу **готівки поза банками** на 0,3% до 184,7 млрд. грн. Значення грошового мультиплікатора збільшилось з 2,78 у квітні до 2,79 у травні. Вклади юридичних осіб скоротились на 2% до 156,1 млрд. грн. в той час, як депозити населення зросли на 0,5% до 292,3 млрд. грн.

У розрізі валют скорочення загального обсягу депозитів було обумовлено зниженням вкладів у гривні на 0,9% до 260,7 млрд. грн., при зростанні вкладів в іноземній валюті лише на 0,2% до 187,7 млрд. грн. Рівень доларизації¹ економіки, відповідно, підвищився з 29,4% у квітні до 29,5% у травні.

Загальний **обсяг кредитування** збільшився на 0,9% до 758,5 млрд. грн. (з початку року на 4,8%) та забезпечувався зростанням кредитування юридичних осіб на 1,1% до 555,4 млрд. грн. та зростанням вкладів фізичних осіб на 0,1% до 203 млрд. грн. У розрізі валют кредити у гривні зросли на 1,6% до 411 млрд. грн. при незначному скороченні (на 0,03% до 347,4 млрд. грн.) валютних кредитів.

Обсяг кредитування фізичних осіб у іноземній валюті скоротився на 1% до 135,9 млрд. грн. у той час, як кредитування юридичних осіб у іноземній валюті зросло на 0,6% до 211,5 млрд. грн. Водночас, на тлі нижчої вартості позичкових коштів у іноземній валюті (середньозважена ставка за кредитами у становила 9,4% проти 13,4% у національній), реальний сектор на надавав перевагу позикам у національній валюті – зростання на 1,4% до 344 млрд. грн.

Монетарна база скоротилась на 0,7% (з початку року зростання на 1%) до 227,9 млрд. грн.

Основним каналом надходження коштів у банківську систему був валютний канал - позитивне **сальдо валютних інтервенцій** НБУ становило 127,2 млн. дол. США (1071 млн. дол. США у квітні). Також надходження коштів у систему відбувалось завдяки позитивному сальдо мобілізаційних операцій – близько 7 млрд. грн.

Пасивна позиція НБУ щодо проведення мобілізаційних операцій з регулювання ліквідності (НБУ у 2,2 раза зменшив обсяги розміщення депозитних сертифікатів до 17 млрд. грн. (37,8 млрд. грн. у квітні) при погашенні близько 23 млрд. грн.) пов'язана зі скороченням обсягу вільної ліквідності² (на 38,6% до 3,9 млрд. грн.), що на тлі незначного зменшення обсягу обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ (на 0,7% до 7,5 млрд. грн.) було обумовлено зниженням коррахунків (на 12,7 % до 16,8 млрд. грн.). Як наслідок, відображаючи дефіцит ліквідності, вартість коштів на міжбанківському ринку зросла з 3% у квітні до 4,5% у травні.

Облікова ставка залишилася на рівні 7,75%.

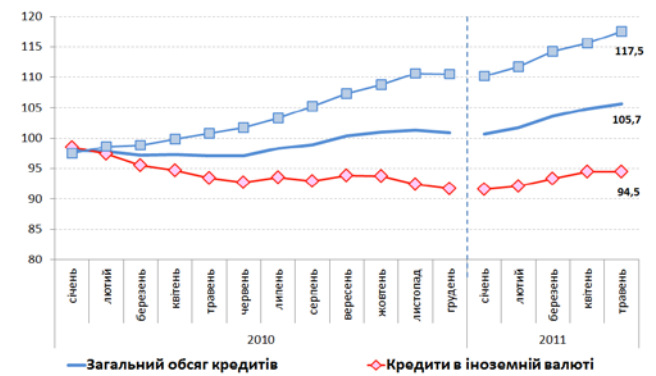
Через кредитний канал відбувалось вилучення коштів внаслідок повернення заборгованості за раніше взятими позиками поряд з відсутністю заявок на аукціонах на нові кредити – обсяг поверненої заборгованості становив 422,8 млн. грн. (з початку року 5082,7 млн. грн.).

Динаміка монетарної бази та грошової маси у 2010 – 2011 рр., кумулятивно, %

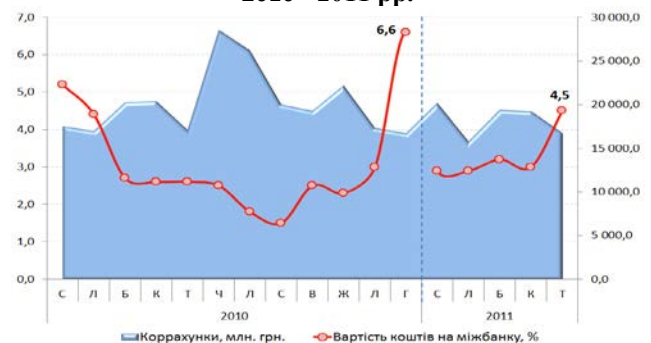
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка кредитування у національній та іноземній валюті у 2010 – 2011 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка ставки міжбанківського кредиту та коррахунків банків в національній валюті у 2010 - 2011 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

¹ Розрахунковий показник, що відображає питому вагу депозитів в іноземній валюті в загальному обсязі грошової маси.

² Обсяг вільної ліквідності банків визначається як різниця між обсягом коррахунків та обсягом обов'язкових резервів, що зберігаються на них.

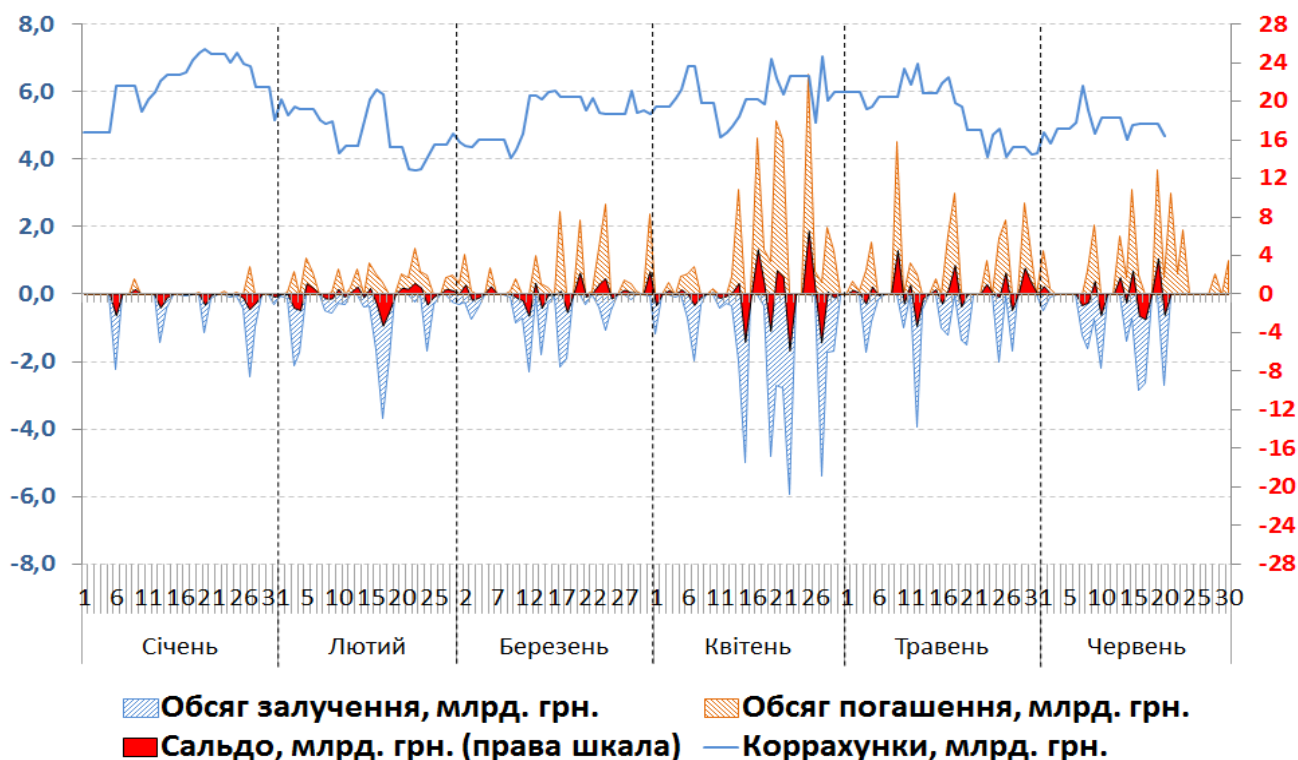
Операції з купівлі/продажу державних цінних паперів з портфеля НБУ у травні не проводилися. Суттєвий вплив на скорочення монетарної бази мала значна акумуляція **бюджетних коштів** у національній валюті на рахунках уряду в НБУ (зростання на 81,8 % до 17,2 млрд. грн.).

Додатковим стимулом активізації кредитування у національній валюті може бути впровадження індексу UIRP, що відіграватиме роль ринкового індикатора вартості грошей та слугуватиме базою для формування плаваючої кредитної ставки, що у свою чергу надасть можливість знизити реальні ставки кредитування національній валюті та подовжити строки кредитування. Питання ризиків для населення залишається відкритим.

НБУ спільно з інформаційним агентством Thomson Reuters та низкою провідних українських банків 18 травня вперше розрахували значення українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб. Зазначений індекс буде розраховуватися міжнародним інформаційним агентством Thomson Reuters щоденно на підставі інформації, наданої 20 українськими банками, та публікуватиметься в інформаційній системі Thomson Reuters і на сайті НБУ. Індекс UIRP буде розраховуватись на основі депозитних ставок на строки 3, 6, 9 та 12 місяців у наступних валютах: гривня, дол. США та євро.

У червні до погашення припадає близько 22 млрд. грн. депозитних сертифікатів. Сальдо мобілізаційних операцій очікується позитивним у розмірі близько 5 млрд. грн. У другій половині року суттєвий вплив на динаміку монетарної бази буде чинити підвищення з 01.07.11 р. нормативу обов'язкового резервування по вкладах в іноземній валюті (постанова НБУ від 16.06.2011 р. №195).

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їх вплив на ліквідність банківської системи у 2011р.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Даний документ надається виключно як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, виражені в даному звіті, носять суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки у зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать лише Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація і думки вірні або представлені повністю, хоча вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації ні в якій мірі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, т.я. носять суто ознайомчий характер. Автори не несуть ніякої відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікація цього документа у будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)